

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejcki

w sprawie **I. W.**

skazanej z art. 286 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 9 listopada 2023 r.,

osobistego wniosku skazanej o wznowienie postępowania w sprawie
zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 24 maja 2022 r., sygn. akt II AKa 75/22,

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie
z dnia 30 grudnia 2021 r., sygn. akt VI K 114/21,
na podstawie art. 545 § 3 zd. pierwsze k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**odmówić przyjęcia wniosku I.W. o wznowienie postępowania
wobec jego oczywistej bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 30 grudnia 2021 r., sygn. akt VI K 114/21 uznał I. W. za winną popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 12 § 1 k.k., za co wymierzył jej karę 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 3 lat, zobowiązując ją do pisemnego informowania sądu o przebiegu okresu próby raz do roku. Ponadto wobec ww. orzeczono obowiązek naprawienia szkody (k. 429-430).

Sąd Apelacyjny w Krakowie, po rozpoznaniu apelacji obrońcy, wyrokiem z dnia 24 maja 2022 r., sygn. akt II AKa 75/22 utrzymał w mocy powyższy wyrok, który tym samym stał się prawomocny (k. 523).

W dniu 18 kwietnia 2023 r. do Sądu Okręgowego w Krakowie wpłynął wniosek skazanej o wyznaczenie obrońcy z urzędu „do spraw sygn. akt VI K 114/21 oraz sygn. akt II K 824/20”, gdyż jak wskazała „poważny stan zdrowia psychicznego oraz kwestia zachowania poczytalności została pominięta w obydwu sprawach” (k. 552-553). W odpowiedzi skazaną poinformowano, że wobec braku konkretnej sprawy w toku nie ma podstaw prawnych do wyznaczenia obrońcy z urzędu (k. 561).

Wobec powyższego, skazana I. W. złożyła kolejne pismo, datowane na 26 kwietnia 2023 r., zatytułowane „Zażalenie odwołującego się”, w którym ponownie zawarła wniosek o ustanowienie obrońcy z urzędu w sprawach o sygn. akt VI KK 114/21 oraz II K 824/20. Pismo to wpłynęło do Sądu Apelacyjnego w Krakowie w dniu 4 maja 2023 r., a następnie zostało przekazane według właściwości do Sądu Okręgowego w Krakowie. W jego treści skazana podała, że chciała „wznović sprawy, ponieważ obydwie naruszają szereg przepisów prawa”. Ponadto powtórzyła, że „poważny stan zdrowia psychicznego oraz kwestia zachowania poczytalności została pominięta w obydwu sprawach”. Jednocześnie załączyła orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dnia 1 grudnia 2022 r. (k. 564-566, 571).

Rzeczne pismo zostało uznane za wniosek o wznowienie obu wskazanych postępowań, przy czym do Sądu Najwyższego przekazano je według właściwości w zakresie wznowienia postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 24 maja 2022 r., sygn. akt II AKa 75/22, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 30 grudnia 2021 r., sygn. akt VI K 114/21 (k. 2 akt SN).

W taki też sposób przedmiotowe pismo zostało potraktowane przez Przewodniczącego Wydziału III Izby Karnej Sądu Najwyższego, gdzie zarejestrowano je pod numerem III KO 86/23 (k. 7 akt SN). Z uwagi na fakt, iż nie wskazywało ono okoliczności świadczących o istnieniu podstaw do wznowienia ww. postępowania, zarządzeniem sędziego Sądu Najwyższego z dnia 6 września 2023

r. zwrócono się do skazanej o udzielenie w terminie 7 dni informacji, na jakiej podstawie opiera swój wniosek o wznowienie i jakie okoliczności świadczą o jej zaistnieniu. Wraz z zarządzeniem przesłano skazanej treść przepisów art. 540 k.p.k., 540a k.p.k., 540b k.p.k. oraz 541, które określają podstawy wznowienia postępowania (k. 17-18 akt SN).

W odpowiedzi I. W. przesłała dwa pisma. Pierwsze z nich opatrzone zostało nagłówkiem „Wniosek o wznowienie postępowania”. W piśmie tym skazana jako podstawę prawną wznowienia wymieniła art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. wyjaśniając, że nie zgadza się z wyrokiem sądu oraz postawieniem oskarżenia. Niemniej jednak okoliczności, które powoływała odnosiły się do innego postępowania, zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wieliczce z dnia 17 maja 2021 r., sygn. akt II K 824/20, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 4 października 2021 r., sygn. akt IV Ka 1663/21 (k. 20-21 akt SN). W kolejnym piśmie ponowiła wniosek o ustanowienie obrońcy z urzędu, po raz kolejny podając, że „poważny stan zdrowia psychicznego oraz kwestia zachowania poczytalności została pominięta w obydwu sprawach” (k. 22-23 akt SN).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Osobisty wniosek skazanej okazał się oczywiście bezzasadny, co musiało skutkować odmową jego przyjęcia po myśli art. 545 § 3 zd. pierwsze k.p.k.

Zgodnie ze wskazanym wyżej przepisem, sąd odmawia przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania nierespektującego obowiązującego w postępowaniu wznowieniowym rygoru przymusu adwokacko-radcowskiego (bez wzywania do uzupełniania tego braku) w sytuacji, gdy „z treści wniosku wynika jego oczywista bezzasadność”. Użyty przez ustawodawcę zwrot „odmawia” oznacza, że sąd jest zobligowany do przeprowadzenia takiej kontroli osobistego wniosku strony, który wbrew art. 545 § 2 k.p.k. nie został sporządzony i podpisany przez profesjonalnego przedstawiciela procesowego, pod kątem okoliczności, na których go oparto. Kontrola ta ma charakter *quasi* formalny, co oznacza, że w jej toku nie dochodzi do merytorycznego rozpoznania wniosku ani do badania jego zasadności pod kątem ewentualnych podstaw wznowienia, ale do wstępnego przeanalizowania treści wniosku, w celu ustalenia możliwości jego skutecznego złożenia. Zaznaczyć

bowiem trzeba, że wniosek o wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego podstawy zostały ustawowo skatalogowane (art. 540 k.p.k., 540a k.p.k., 540b k.p.k.) i nie każde, nawet zaistniałe w rzeczywistości, uchybienie procesowe, będzie się w nie wpisywało. Ustawodawca w treści przepisu art. 545 § 3 k.p.k. wskazał te okoliczności, które mogą świadczyć o oczywistej bezzasadności wniosku, niemniej wskazanie to nie jest wyczerpujące, o czym świadczy użyte w ustawie wyrażenie „w szczególności”. Nie budzi wątpliwości, że oczywista bezzasadność wniosku ma miejsce także wtedy, gdy wniosek zostanie oparty na innych podstawach niż te, które określone zostały w przepisach rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego lub też żadna ze wskazanych we wniosku okoliczności nie będzie się mieściła w katalogu przesłanek zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k. (zob. postanowienie SN z dnia 4 lipca 2019 r., V KO 36/19).

Taka sytuacja występuje w niniejszej sprawie, albowiem przedstawiona przez skazaną argumentacja nie wpisuje się w żadną z podstaw wznowieniowych, w tym tę wskazaną w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. Powyższy przepis stanowi, że postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznowia się, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. Fakty i dowody muszą być „nowe”, a więc nieznanne wcześniej ani stronie, ani sądowi orzekającemu w sprawie. Skazana w swych wystąpieniach zwracała uwagę na zagadnienia związane ze stanem zdrowia psychicznego. Nie można ich jednak uznać za nowe fakty, podobnie jak nie sposób uznać za nowe dowody załączonego orzeczenia o lekkim stopniu niepełnosprawności (k. 571). Kwestia poczytalności I. W. była przedmiotem postępowania dowodowego w sprawie, której dotyczy wniosek o wznowienie. Potwierdza to zwłaszcza opinia sądowo-psychiatryczna z dnia 27 kwietnia 2021 r. (k. 84-87), którą miał na uwadze sąd orzekający w sprawie, dokonał jej pozytywnej oceny i na jej podstawie poczynił odpowiednie ustalenia faktyczne (k. 440v, 443). Nie sposób zatem uznać, że kwestia poczytalności została „pominięta” w toku postępowania objętego wnioskiem o wznowienie. Powyższe okoliczności, a także analiza całości korespondencji skazanej, z której wynika dezaprobatą dla zapadłego rozstrzygnięcia prowadzą do

wniosku, że w istocie zmierza ona do zakwestionowania winy, co nie stanowi żadnej z podstaw wznowieniowych.

Z powyższych względów wniosek skazanej został oceniony jako oczywiście bezzasadny, co w świetle art. 545 § 3 zd. pierwsze k.p.k. implikowało odmowę jego przyjęcia. Powyższe dezaktualizowało rozpoznanie wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu. Celem art. 545 § 3 k.p.k. jest zredukowanie zbędnych przebiegów procesowych w postępowaniu wznowieniowym w sytuacji, gdy obiektywnie brak jest podstaw do wznowienia postępowania. Wobec tego, jeżeli już *prima vista* jasny jest brak okoliczności wskazujących na zmaterializowanie się którejkolwiek z podstaw wznowieniowych wskazanych rozdziale 56 k.p.k., to nieracjonalne i niecelowe byłoby kontynuowanie czynności procesowych mających doprowadzić do uzupełnienia braków formalnych wniosku przez wyznaczenie skazanej obrońcy z urzędu, skoro jak wskazano okoliczności przez nią powoływane obiektywnie nie mogą doprowadzić do wznowienia postępowania.

Mając powyższe na uwadze, postanowiono jak w części dyspozytywnej.

[SOP]

[ms]